ޤާނޫނު ނަންބަރު 18/2014 (ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ޤާނޫނު)

(ޤާނޫނަށް ގެނެވުނު 2 އިސްލާޙު ހިމެނޭގޮތަށް)

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

ތަޢާރުފާއި ނަން

1. (ހ) މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރި ހިންގާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރި ތަންތަނުގެ ތެރެއިން ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އެތަންތަނުގެ ދަށުން ހިންގާ ވިޔަފާރިތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުން ލާޒިމުކޮށް، ކަމާގުޅޭ އެންމެހައި އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ، "ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ޤާނޫނު" އެވެ.

ޤާނޫނު ހިންގާ ފަރާތްތައް

2. މި ޤާނޫނުން އިސްތިސްނާކުރާ ވިޔަފާރި ފިޔަވައި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ކޮންމެ ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް މި ޤާނޫނު ހިނގާނެއެވެ.

ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސް

3. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި "ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސް" ކަމަށް ބުނެފައިއުވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒަށެވެ.

(ށ) އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒާ ޙަވާލުކޮށްފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ އިތުރުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސްއާ ޙަވާލުކުރާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާނީ ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒް އަދާކުރާ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރާނީ، ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސްގެ ހައިސިއްޔަތުން، އެ ނަމުގައެވެ.

(ރ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސް އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު، ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސްއަށް މި ޤާނޫނުން ލިބިދެއެވެ.

(ބ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދިނުމަށް ކަނޑައަޅާ ހުއްދަތަކުގެ ފީތައިން، މާލެ ފިޔަވައި މީހުން ދިރިއުޅޭ ރަށްރަށުގައި ދިނުމަށް ރަޖިސްޓްރާރު ކަނޑައަޅާ ހުއްދަތަކާއި، ކަނޑައަޅާ އުސޫލުއެއްގެމަތިން، ދެވޭނެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެއްސަންވާނެއެވެ.

ދެވަނަ ބާބު

ވިޔަފާރި ބަންބަން ރަޖިސްޓްރީކުރުން

ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން މެނުވީ ވިޔަފާރިނުކުރުން

4. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެއްވެސް ފަރާތަކުން ވިޔަފާރިއެއް ހިންގަންވާނީ، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ވިޔަފާރި ބަންބަނުގެ ދަށުން ބަނެއްގެ ގޮތުގައި، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ފަހުގައެވެ.

(ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ކުންފުނިއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން؛ ނުވަތަ

(ށ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2011 (ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ޕާޓްނަރޝިޕެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން؛ ނުވަތަ

(ނ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2007 (ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން؛ ނުވަތަ

(ރ) އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ވިޔަފާރިއާގުޅޭ ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އަމިއްލަ ވިޔަފާރިއެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްގެން.

ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިކުރުން[1]

5. ބޭރުގެ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވިޔަފާރިއެއް ހިންގޭނީ، އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހުގައެވެ.

(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުންފުންޏެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުން ނުވަތަ ރީ-ރަޖިސްޓްރީކުރުން ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޕާޓްނަރޝިޕެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުން؛ އަދި

(ށ) ފޮރިން އިންވެސްޓްމަންޓްގެ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2024، އަށް ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި.

އިންވެސްޓްކުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުން.

6. **ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން ސެކިއުރިޓީޒްގައި އިންވެސްޓްކުރުން**[2]

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރުމަކާ ނުލައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2006 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މާލީ ސެކިއުރިޓީޒްއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އަދި އެ ޤާނޫނުން ހުއްދަކުރާ ބާވަތްތަކުގެ ސެކިއުރިޓީޒްގައި ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުން އިންވެސްޓްކުރުމަކީ މި ޤާނޫނު ހުރަހެއްނެތްކަމެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ސެކިއުރިޓީޒްގައި އިންވެސްޓްކުރަން އެދޭ ބޭރުގެ ފަރާތަކީ އެކުއިޓީގައި އިންވެސްޓްކުރަން އެދޭ ފަރާތެއްނަމަ، ސެކިއުރިޓީ މުޢާމަލާތެއްގައި އެފަރާތަކުން ގަނެވޭ ހިއްސާގެ މިލްކުވެރިކަން 10% (ދިހައެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ އިތުރުވެގެންނުވާނެއެވެ.

7. **ރަޖިސްޓަރީކުރުން ލާޒިމުވާ ވިޔަފާރި**

މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ވިޔަފާރި" ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ނުހިމެނޭ ގޮތުން ހިންގާ، އަންނަނިވި ބާވަތުގެ ކަންކަމެވެ.

(ހ) އާމްދަނީއެއް ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި ހިންގާ ނުވަތަ ކުރާ މުދާ ގަނެވިއްކުމުގެ މަސައްކަތެއް؛

(ށ) ވިޔަފާރި އުސޫލުން ފައިދާއެއް ހޯދުމުގެ ނިޔަތުގައި ހިންގާ އުފެއްދުންތެރިކަމުގެ މަސައްކަތެއް؛

(ނ) ވިޔަފާރި އުސޫލުން ފައިދާއެއް ހޯދުމުގެ ނިޔަތުގައި ފޯރުކޮށްދޭ ފަންނީ ޚިދުމަތެއް؛

(ރ) ވިޔަފާރި އުސޫލުން ފައިދާއެއް ހޯދުމުގެ ނިޔަތުގައި ހިންގާ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ މަސައްކަތެއް؛

(ބ) މާލީ ފައިދާއެއް ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި ނުއުފުލޭ މުދަލާ ގުޅޭގޮތުން ކުއްޔަށް ދިނުން؛

---

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި. އެއަށްފަހު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2024، އެ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި.

(ޅ) މާލީ ފައިދާއެއް ހޯދުމުގެ ބޭނުމުގައި ހިންގާ އެނޫންވެސް ހަރަކާތްތަކެއް.

ބައެއް ކަންކަން އެއީ ވިޔަފާރި ކަމުގައި ބެލުން

8. މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރި ތަންތަނުގެ ތެރެއިން ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރުމަކާ ނުލާ، މި ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް، އަންނަނިވި ދެގޮތުގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް ކުރާނަމަ އެއީ، މި ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ވިޔަފާރިއެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ. އަދި އެ ވިޔަފާރި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރުން ލާޒިމުވާނެއެވެ.

(ހ) އެކަކު ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ވަޒީފާގައި ގެންގުޅުން؛

(ށ) ކުރާ މަސައްކަތުގެ އެއްވެސް ބައެއް، ފިހާރައެއް ނުވަތަ އޮފީހެއް ނުވަތަ ޚިދުމަތްދޭ ތަނެއް ނުވަތަ މަސައްކަތްކުރާ ތަނެއް ޤާއިމުކޮށްގެން ނުވަތަ އިޝްތިހާރުކޮށް ޢަރީޟާއިން ކުރުން.[3]

އިސްތިސްނާވެގެންވާ ވިޔަފާރި

9. (ހ) ވަކިވަކި ފަރުދުން ހިންގާ ނުވަތަ ކުރާ އަންނަނިވި ކަންކަން، މި ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރީގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނޭނެއެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ އުސޫލުތައް، އެފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތަށް ނުހިނގާނެއެވެ.

(1) މުސާރައަށް ނުވަތަ އުޖޫރައަށް ލިބޭގޮތަށް އަދާކުރާ ވަޒީފާ ނުވަތަ މަޤާމެއް؛

(2) އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ އަންނަނިވި މަސައްކަތް:

(ހހ) އަމިއްލަ ގޭގައި ނުވަތަ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށްގޮސް މުދާ ވިއްކުން؛

(ހށ) އަމިއްލަ ގޭގައި ނުވަތަ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށްގޮސް ފަންނީ ޚިދުމަތެއް ނުވަތަ އެނޫންވެސް ޚިދުމަތެއް ދިނުން؛

(ހނ) ދިރޭ ޖަނަވާރާއި ދޫނިސޫފާސޫފި ގެންގުޅުން؛

(ހރ) މަސްވެރިކަން؛

---

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

(ބބ) ދަނޑުވެރިކަން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ވަކި މަސައްކަތަކީ އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ މަސައްކަތެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނީ، އެ މަސައްކަތަކީ، ވިޔަފާރީގައި ބަދަލު ގެންގުޅުމަކާ ނުލާ، ތިމާ އަމިއްލައަށް ކުރާ މަސައްކަތަކަށް ވާނަމައެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ (ބބ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ދަނޑުވެރިކަން ކުރަނީ -/1,000 (އެއްހާސް) އަކަފޫޓަށްވުރެ ބޮޑު ބިމެއްގައި ކަމަށްވާނަމަ، އެއީ އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ މަސައްކަތެއް ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

ތިންވަނަ ބާބު

ވިޔަފާރީގެ މައުލޫމާތު ދަފްތަރުކުރުން

ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކާއި ތަންތަން ދަފްތަރުކުރުން[4]

10. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރި ތަންތަން، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ އިތުރުން، އެ ތަނަކުން ކުރަން އެދޭ ވިޔަފާރި ހަރަކާތަކީ، އެހެން ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ އިދާރާއަކުން ހުއްދައެއް ހޯދަންޖެހޭ ވިޔަފާރި ހަރަކާތެއްނަމަ، އެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތެއް ފަށަންވާނީ، އެ ހުއްދައެއް ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ. އަދި އެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތެއް ފަށާތާ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ދަފްތަރުގައި ހިމެނުމަށްޓަކައި، ކަމާބެހޭ ސަރުކާރުގެ އިދާރާއަކުން، އަންނަނިވި މައުލޫމާތާއެކު ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(1) ވިޔަފާރި ތަނުގެ ނަމާއި އެޑްރެހާއި ވިޔަފާރި ހަރަކާތުގެ ބާވަތް؛

(2) ކަމާބެހޭ ސަރުކާރުގެ އިދާރާއިން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދައިގެ މުއްދަތާއި ހުއްދައާގުޅޭ އެހެނިހެން މައުލޫމާތު؛ އަދި

(3) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެހެންވެސް މައުލޫމާތު.

---

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރި ތަނަކުން ކުރަން އެދޭ ވިޔަފާރި ހަރަކާތަކީ، އެހެން ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ އިދާރާއަކުން ހުއްދައެއް ހޯދަންޖެހޭ ވިޔަފާރި ހަރަކާތެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތެއް ފެށުމުގެ ކުރިން، އަންނަނިވި މައުލޫމާތުތަކާއެކު، މި ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ދަފްތަރުގައި ހިފެހެއްޓުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، އަދި އެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ފީއާއެކު ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(1) ވިޔަފާރި ތަނުގެ ނަމާއި އެޑްރެހާއި ވިޔަފާރި ހަރަކާތުގެ ބާވަތް؛

(2) ވަކި މުއްދަތަކަށް ކުރާ ވިޔަފާރި ހަރަކާތެއްނަމަ، އެ މުއްދަތު؛

(3) ވިޔަފާރިކުރާ ތަނެއްނަމަ، ނުވަތަ ފިހާރައެއްނަމަ، ނުވަތަ ޚިދުމަތްދޭ ތަނެއްނަމަ، އެ ތަނެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަ، ރަށު ކައުންސިލުން ނުވަތަ ސިޓީ ކައުންސިލުން ހޯދައިފައިވާކަމުގެ ލިޔުން؛ އަދި

(4) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އެނޫންވެސް މަޢުލޫމާތު.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކުގެ ތެރެއިން، ވަކި ބާވަތްތަކުގެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތައް ހިންގުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު ހެދުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ. މިގޮތުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި، ވަކި ބާވަތްތަކެއްގެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތައް ހިންގޭނެ ސަރަހައްދުތަކާއި ވަގުތުތައް، އަދި ވަކި ބާވަތްތަކެއްގެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތައް ހިންގުމުގައި ހުއްދަތަކާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ވިޔަފާރިތަކުގެ ދަފްތަރު[5] **11.** (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރި ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުން ކުރާ ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދަފްތަރުކޮށް، ރަޖިސްޓްރާރު ލިޔުން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

---

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިޞްލާޙުކުރެވިފައި

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ދަފުތަރުގައި ހިމެނޭ ވިޔަފާރި ތަންތަނާއި، އެ ތަންތަނުން ކުރާ ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތެއްގެމަތިން، އާންމުންނަށް ފެންނާނެގޮތަށް ނިޒާމެއް ރަޖިސްޓްރާރު ޤާއިމުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ދަފުތަރުގައި ހިމެނޭ މަޢުލޫމާތު އާންމުންނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން ފީއެއް ނެގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

12. ވިޔަފާރި ނަން ރަޖިސްޓްރީކުރުން[6]

(ހ) އެއްވެސް ފަރާތަކުން ވިޔަފާރިއެއް ކުރަންވާނީ، އެ ފަރާތަކުން ކުރާ ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ އިތުރުން، އެ ވިޔަފާރީގެ ދަށުން ބޭނުންކުރާ ކުރިހާ ވިޔަފާރި ނަމެއް ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްފަހުގައެވެ. އަދި އެ ވިޔަފާރީގެ ދަށުން ހިންގާ އެންމެހައި ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކަށް ނުވަތަ ތަންތަނަށް ވިޔަފާރި ނަމެއް ބޭނުންކުރާނަމަ، އެ ނަމެއްވެސް ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްފަހުގައެވެ.

(ށ) ވިޔަފާރި ހަރަކާތްތަކަށް ނަން ކިޔުމުގައި، އެ ވިޔަފާރި ހަރަކާތަކާބެހޭ ހާއްސަ ޤާނޫނެއްގައި ނުވަތަ ގަވާއިދެއްގައި ބަޔާންކުރާ ހާއްސަ އުސޫލުތަކަކަށް އަމަލުކުރުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއްނާޅާނެއެވެ.

13. ނަން ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހެޅުން

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރި ތަންތަނުން ހިންގާ ވިޔަފާރި، މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްޓަކައި މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅާއިރު، އެ ހުށަހެޅުމާ އެކުގައި، އެތަނަކުން ހިންގަން އުޅޭ ވިޔަފާރިއަކަށް ކިޔަން ޚިޔާލުކުރާ ނަން ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށްޓަކައި ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވިޔަފާރި ނަމެއް ރަޖިސްޓްރީކުރަން ހުށަހަޅާއިރު، އެ ވިޔަފާރިއަކަށް ކިޔަން ޚިޔާލުކުރާ ނަމުގެ އިތުރުން، މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މަޢުލޫމާތު، ރަޖިސްޓްރާރަށް

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރެވިފައި

ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) [އުނިކުރެވިފައި][7]

ރަޖިސްޓަރީކޮށް ނުދެވޭނެ ނަން **14.**

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ވިޔަފާރި ނަމަކީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ނަމެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ނަން ރަޖިސްޓަރީ ނުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(1) އެ ނަމަކީ، ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވާ އެހެން ވިޔަފާރިއަކާ އެއް ނަމަކަށްވުން ނުވަތަ އިތުރު ލަފްޒެއް ހިމަނާފައި ނެތުމުގެ ސަބަބުން އެއްވައްތަރުގެ ނަމެއް ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވުން؛[8]

(2) އެ ނަމަކީ، އެހެން ފަރާތަކުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ޓްރޭޑް މާކަކަށްވުން؛

(3) އެ ނަމަކީ، ރާއްޖޭން ބޭރުގެ މަޝްހޫރު ނަމަކަށްވެފައި، އެ ނަން ރާއްޖޭގައި ބޭނުންކޮށްގެން ކުރާ ވިޔަފާރިއަކީ ރާއްޖޭން ބޭރުގެ މަޝްހޫރު ވިޔަފާރިއާ ޙަޤީޤަތާ ޚިލާފަށް ގުޅުންހުރި ނުވަތަ އެ ވިޔަފާރިކަމަށް އާންމުންނަށް އޮޅުންއަރާފާނެ ފަދަ ވިޔަފާރިއެއްގައި ބޭނުންކުރާ ނަމަކަށްވުން؛

(4) އެ ނަމަކީ، މުޖުތަމަޢުގެ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑާ ޚިލާފު ނަމެއް ކަމުގައިވުން؛

(5) އެ ނަމަކީ، އިތުރު ލަފްޒެއް ނުވަތަ އިބާރާތެއް ބޭނުންކުރުމަކާ ނުލާ، ހަމައެކަނި ކަމެއް ނުވަތަ ތަނެއް ނުވަތަ އެއްޗެއް ބަޔާންކޮށްދީ، ވަކިފަރާތަކަށް އެ ނަމުގެ މިލްކުވެރިކަން ލިބިގެންނުވާނެ ނަމަކަށްވުން؛

(6) އެ ނަމަކީ، ވިޔަފާރި ނަމެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްގެން ނުވާނެ ނަމެއްކަމަށް ޝަރުޢީ ކޯޓެއްގެ ޙުކުމެއްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ނަމަކަށްވުން؛

---

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އުނިކުރެވިފައި

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

(7) އެ ނަމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރިޒަރވްކޮށްފައިވާ ނަމަކަށްވުން؛

(8) އެ ނަމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކަށްޓަކައި ރަޖިސްޓްރީނުކުރެވޭ ބާވަތުގެ ނަމަކަށްވުން.[9]

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ވަކި ނަމަކީ، ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ އެހެން ވިޔަފާރިއަކާ އެއްވައްތަރުގެ ނަމެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނީ، އެ ނަމަކީ، ދެވަނަ ވިޔަފާރިއަށް ކިޔާނަމާ ގުޅިފައިވާފަދަ ބޮޑުކުރުން، އެ ނަން އެހެން ފަރާތަކުން ބޭނުންކުރިނަމަވެސް، އެއީ އެ ވިޔަފާރީގެ ބައެއް ކަމުގައި ބެލެވިދާނެ ކަހަލަ ނަމަކަށެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީނުކުރެވޭ ބާވަތުގެ ނަންތަކާއި، ނަންތައް ބޭނުންކުރުމުގެ ހަމަތަކާއި، އެނޫންވެސް ކަމާގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ރަޖިސްޓްރީނުކުރެވޭ ބާވަތުގެ ނަންތައް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅަންވާނީ، އަޅަން ކަނޑައެޅޭ އުސޫލުތަކަށް ޢަމަލުކުރަމުން އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ދިނުމަށްފަހުގައެވެ. އަދި އެފަދަ ނަންތައް ކަނޑައަޅާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަމަލުކުރާ ޤާނޫނުތަކާއި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮތުން ޢަމަލުކުރާ ކަމާގުޅޭ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.[10]

15. ނަން ބަދަލުކުރުމަށް ރަޖިސްޓްރާރު އަންގުން

(ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ނަމަކީ، ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ނަމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (6) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ނަމެއްނަމަ، އެ ނަމެއް ބަދަލުކުރުމަށް އެ ވިޔަފާރީގެ ވެރިފަރާތަށް އަންގުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވިޔަފާރިއެއްގެ ނަން ބަދަލުކުރުމަށް އެ

---

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއިން މި ނަންބަރު އިތުރުކުރެވިފައި

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

ވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރި ފަރާތަށް ރަޖިސްޓްރާރ އަންގައިފިނަމަ، އެފަދައިން އަންގާތާ 1 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ނަމެއް ބަދަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) ވިޔަފާރިއެއްގެ ނަން ބަދަލުކުރުމަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެ ވިޔަފާރީގެ މަސްއޫލުވެރި ފަރާތަށް ރަޖިސްޓްރާރ އަންގައިފިނަމަ، އަދި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނަން ބަދަލުކުރުމަށްދޭ މުއްދަތުގައި އެފަރާތުން ރަޖިސްޓްރާރގެ އެންގުމާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލު ނުކޮށްފިނަމަ، އެފަރާތެއްގެ ވިޔަފާރީގެ ރަޖިސްޓްރީ ބާޠިލުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ނަން ބަދަލުކުރުމަށް އެންގުމަށް އެދުން

16. (ހ) ވަކިފަރާތަކުން ހިންގާ ވިޔަފާރިއެއްގައި ބޭނުންކުރާ ނަމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (6) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ނަމެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށް، އެ ނަން ބަދަލުކުރުމަށް އެންގުމަށް އެދި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ޤަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ވަކިފަރާތެއްގެ ވިޔަފާރި ނަމެއް ބަދަލުކުރުމަށް އެންގުމަށް ފަރާތަކަށް އެދެވޭނީ، އެ ވިޔަފާރިއެއް ރަޖިސްޓްރީކޮށް، އެ ވިޔަފާރީގެ ނަން ބޭނުންކުރާތާ 12 (ބާރަ) މަސްދުވަސް ފާއިތުވެފައި ނުވާނަމައެވެ.

ވިޔަފާރި ނަމުގެ ދަފުތަރު

17. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރާ ވިޔަފާރި ނަންތަކުގެ ދަފުތަރެއް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ޤަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓްރާރ ލިޔެ ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ނަމޫނާ ޤަވާއިދު ހެދުން

18. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކޮށްދޭ ވިޔަފާރިއެއްގައި ބޭނުންކުރުން ހުއްދަނޫން ނަންނަމާއި، ނަން ބަދަލުކުރަން އެންގޭނެ ޙާލަތްތަކާއި، ނަން ރިޒަރވްކުރެވޭނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ޤަވާއިދުގައި ރަޖިސްޓްރާރ ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު

ބަލައި ފާސްކުރުން

ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް ހިންގާ ވިޔަފާރި ބަލައި ފާސްކުރުން

19. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓަރީކުރުމަކާ ނުލާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާކަމަށް، އެކަށީގެންވާ ހެކި މައްޗަށް ބިނާކޮށް ރަޖިސްޓްރާރަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެ ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކޮށް، އެ ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާކަމަށް ބެލެވޭ ފަރާތުގެ މައުލޫމާތު ހޯދުމުގެ ބާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ށ) ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ތަން، މި މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރާރު ބަލައި ފާސްކުރަނީ، މިނިސްޓްރީގެ އިންސްޕެކްޓަރުން މެދުވެރިކޮށްގެންނެވެ.

(ނ) ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ތަން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، އެ ވިޔަފާރި ހިންގަނީ މި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށްކަމަށް ރަޖިސްޓްރާރަށް ޤަބޫލުކުރެވިއްޖެނަމަ، އެ ވިޔަފާރިއެއް ހުއްޓުވުމާއި، އެ ވިޔަފާރިއެއް ހިންގި ނުވަތަ ހިންގަން މަސައްކަތްކުރި ފަރާތެއް ނުވަތަ ފަރާތްތަކަށް، މި ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތުގެ އިތުރުންވެސް، ވިޔަފާރިއެއް ހިންގަނީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި އެ ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ތަން، ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ބ) ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ތަން، މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، އެތަނާއި އެތަނުގައި ހުރި އެއްޗެއްސާއި، އެތަނުގައި ހުރި ނުވަތަ އެތަނުގެ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، އެ ވިޔަފާރިއާގުޅޭ މައުލޫމާތު ލިބޭނެ އެންމެހާ ވަސީލަތްތަކެއް ހޯދައި، ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ ބާރު، އިންސްޕެކްޓަރުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ޅ) ދުރާލާ އެންގުމަކާ ނުލާވެސް ވިޔަފާރިއެއް ހިންގާ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ފާސްކުރުންތައް ކުރިއަށްގެންދާ އިންސްޕެކްޓަރުންނަށް ވިޔަފާރި ހިންގާ ފަރާތުން އެއްބާރުލުން ދޭންވާނެއެވެ. އެގޮތުން އެ ވިޔަފާރިއަކާ ގުޅޭގޮތުން ބަލަހައްޓަންޖެހޭކަމަށް ވަކި ޤާނޫނެއްގައި ނުވަތަ ގަވާއިދެއްގައި ބަޔާންކުރާ ލިޔެކިޔުންތައް، އެފަދަ މުވައްޒަފުންނަށް ބަލާން އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެއެވެ. އަދި އެ މުވައްޒަފުން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އެ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ކޮޕީނެގުން އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެއެވެ.

(ރ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ފާސްކުރުންތައް ކުރިއަށްގެންދާ އިންސްޕެކްޓަރުންގެ މަސައްކަތަށް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ހުރަސްއަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ބ) ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އިންސްޕެކްޓަރުގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި ރަނގަޅު ނިޔަތުގައި އެ އިންސްޕެކްޓަރަކު ކުރާ ކަމަކާމެދު ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލާ ކަމަކާމެދު އޭނާގެ މައްޗަށް ދައުވާއެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.

ހަވަނަ ބާބު

އާންމު މާއްދާތައް

ވިޔަފާރި ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް ވިޔަފާރިކުރުން

20. އެއްވެސް ވިޔަފާރިއެއް، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރި ތަނެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގުމަކީ، މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމެކެވެ.

ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުން

21. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވިޔަފާރި ތަންތަން، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓަރީކުރުމުގެ އިތުރުން، އެތަންތަނުން ކުރާ ވިޔަފާރި، މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓަރީނުކޮށް ހިންގުމަކީ، މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމެކެވެ.

(ށ) އެއްވެސް ވިޔަފާރި ތަނަކުން ކުރާ ވިޔަފާރިއެއް، މި ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓަރީކުރުމަށްފަހު، އެ ވިޔަފާރިއަކާގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ރަޖިސްޓްރާރަށް ހުށަނާޅައިފިނަމަ، މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުކަމެކެވެ.

ވިޔަފާރި ނަން ރަޖިސްޓްރީކުރުން

22. އެއްވެސް ފަރާތަކުން، އެފަރާތަކުން ހިންގާ ވިޔަފާރީގެ ނަން މި ޤާނޫނުގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓްރީނުކޮށް ވިޔަފާރި ހިންގުމަކީ، މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާކަމެކެވެ.

ބަދަލު ފާސްކުރުމަށް ހުރަސްއެޅުން

23. މި ޤާނޫނުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވިޔަފާރި ތަނެއް ބަދަލު ފާސްކުރާ އިންސްޕެކްޓަރެއްގެ މަސައްކަތަށް ހުރަސްއެޅުމަކީ، މި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާކަމެކެވެ.

ޖުރިމަނާކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު

24. މި ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އެއްވެސް އަމަލެއްކޮށްފި މީހަކު، އޭނާ ކުރި އަމަލުގެ ކުޑަބޮޑު މިނަން ބަލައި، -/1,000 (އެއްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖުރިމަނާކުރުމުގެ އިޚުތިޔާރު ރަޖިސްޓްރާރަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާއިރު ހިނގަމުންދާ ވިޔަފާރި

25. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާއިރު ރަޖިސްޓްރީނުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގަމުންގެންދާ ވިޔަފާރިތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 9 (ނުވައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ރަޖިސްޓްރޭޝަން ސެޓްފިކެޓް ފެންނާނެހެން ބެހެއްޓުން

26. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓްރީކުރާ ވިޔަފާރިއަކަށް ދޫކުރާ ހުއްދަ ނުވަތަ ހުއްދައިގެ ކޮޕީއެއް، ވިޔަފާރިކުރާ ތަނެއްގައި އެތަނަކަށް ވަދެނިކުމެވާ ފަރާތްތަކަށް ފެންނާނެހެން ބަހައްޓަންވާނެއެވެ.

ފީނެގުން

27. މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޕްރޮސެސްކުރާ ހިދުމަތަކަށް ފީއެއް ނަގާނަމަ، އެގޮތުން ނަގާ ފީއެއް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.

ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން

28. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.

ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން

29. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި ހިންގާނީ މިނިސްޓްރީންނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި މިނިސްޓްރީން ހަދައި، އާންމުކޮށް އިޢުލާންކުރަންވާނެއެވެ.

އުވާލެވޭ ޤާނޫނު 30. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/79 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބިދޭސީން ވިޔަފާރި ކުރުމުގެ ޤާނޫނު) އުވުނީއެވެ.

މާނަކުރުން 31. މި ޤާނޫނުގައި ލަފުޒެއް ނުވަތަ އިބާރާތެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭހަނުވާހާހިނދަކު، އަންނަނިވި ލަފުޒުތަކާއި އިބާރާތްތަކަށް ދީފައިވާނީ، އެ ލަފުޒުތަކާއި އިބާރާތްތަކާ ގުޅިގެން، ތިރީގައި ދީފައިވާ މާނަކުރުމެވެ.

(ހ) "މީހެއް" ނުވަތަ "ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ފަރުދުންނާއި، ކުންފުންޏާއި، ޕާޓްނަރޝިޕާއި، ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީއާއި އަދިއެހެން ވިޔަފާރި ހިންގާތަންތަނެވެ.

(ށ) "ފަރުދެއް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޖީބީ ފަރުދަކަށެވެ.

(ނ) "ވިޔަފާރި ތަން" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރާ ކުންފުނި ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕް ނުވަތަ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީ ނުވަތަ އަދިއެހެން ވިޔަފާރިއަކަށެވެ.

(ރ) "ކުންފުނި" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ ކުންފުނިތަކަށެވެ.

(ބ) "ޕާޓްނަރޝިޕް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2011 (ޕާޓްނަރޝިޕްގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ ޕާޓްނަރޝިޕްތަކަށެވެ.

(ޅ) "ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 3/2007 (ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ ކޯޕަރޭޓިވް ސޮސައިޓީތަކަށެވެ.

(ކ) "އަމިއްލަ ވިޔަފާރި" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އަމިއްލަ ފަރުދުންގެ ވިޔަފާރިއާގުޅޭ ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކޮށްގެން ހިންގާ ވިޔަފާރިތަކަށެވެ.

(އ) "ބިދޭސީ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރައްޔިތެއް ކަމުގައި ނުބެލެވޭ މީހުންނާއި އަދި

ދިވެހިރާއްޖޭ ނޫން އެހެން ޤައުމެއްގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްގެން ހިންގާ ކުންފުނި، ޕާޓްނަރޝިޕް، ކޯއަޕް ޖަމްޢިއްޔާ އަދި ވިޔަފާރި އުސޫލުން ހިންގާ ތަންތަނެވެ.

(ވ) "ވިޔަފާރި ނަން" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވިޔަފާރި ތަންތަނުން ހިންގާ ވިޔަފާރިތަކުގައި ބޭނުންކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރަޖިސްޓަރީކުރާ ނަމަށެވެ.

(މ) "އަމިއްލަ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ކުރާ މަސައްކަތް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އާމްދަނީއެއް ލިބޭ ވިޔަފާރިއެއް ކުރުން ކަމަށް ނުވާގޮތުން، ތިމާ ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ބޭނުންތައް ފުއްދުމަށް ކުރަންޖެހޭ ޚަރަދަށްވާ ފައިސާ ހޯދުމުގެގޮތުން ޤާއިމުކުރާ އާމްދަނީ ލިބޭ ވަސީލަތަކަށެވެ.

(ޅ) "މިނިސްޓްރީ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޛުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރުކާރުގެ މިނިސްޓްރީއަށެވެ.

(ނ) "ރަޖިސްޓްރާރ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ބިޒްނަސަސްއަށެވެ.

(ޏ) "އިންސްޕެކްޓަރުން" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ވިޔަފާރި ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅޭ މިނިސްޓްރީގެ މުވައްޒަފުންނާއި ދައުލަތުގެ އެހެން އިދާރާތަކުގެ މުވައްޒަފުންނަށެވެ.[11]

(ޑ) "އިލެކްޓްރޯނިކް ޒަރިއާ" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، އިލެކްޓްރޯނިކް، ޑިޖިޓަލް، އޮޕްޓިކަލް ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެފަދަ ވަސީލަތްތަކެއް މެދުވެރިކޮށް، ޑޭޓާ މެސެޖް ބޭނުންކޮށްގެން ކުރެވޭ މުޢާމަލާތްތައް ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.[12]

(ދ) "ފޯރިން އިންވެސްޓްމަންޓާބެހޭ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 25/79 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރެވޭ ފޯރިން އިންވެސްޓްމަންޓާބެހޭ ޤާނޫނު) އާއި، ބަދަލުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރާ ފޯރިން އިންވެސްޓްމަންޓާ [illegible]

---

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 10 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިސްލާހުކުރެވިފައި

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.[13]

(ޗ) "ވިޔަފާރި ހަރަކާތް" ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހަރަކާތްތަކަށް ނުހިމެނޭ ގޮތުން، މި ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ކަންކަން ހިމެނޭގޮތުން ހިންގާ ކޮންމެ ހަރަކާތަކަށެވެ.[14]

އަޕްޑޭޓްކުރެވުނު ތާރީޚު: 3.9.2024

---

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 20/2019، އެ ޤާނޫނަށް 1 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާއިން މި އަކުރު އިތުރުކުރެވިފައި